

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı, tefsir usulü ve tarihi konusunda temel ve ikincil kaynaklara yönelik muhteva ve yöntem bakımından bilgi ve beceri kazandırmaktır.

Dersin İçeriği

Bu ders, usûl ve tarih bakımından tefsir ilmi sahasında telif edilmiş kaynakların tasviri ve karşılaştırmalı analizini kapsamaktadır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Demirci, M. (2019). Arapça tefsir usulü literatürü. İstanbul: İFAV Yayınları.

Zehebî, M. H. (2005). et-Tefsîr ve'l-müfessirûn. Kahire: Dâru'l-Hadîs.

Cerrahoğlu, İ. (2010). Tefsir tarihi. Ankara: Fecr Yayınları.

Karagöz, M. (2017). Tefsir tarihi yazımı ve problemleri. Ankara: Araştırma Yayınları.

Maşalı, M. E. (2015). Kur'an'ın metin yapısı: Mushaf tarihi ve imlası. OTTO.

Aydın, Z. A. (2017). Kur'an'ın metinleşme tarihi. Ankara: Ankara Okulu Yayınları.

Şen, Z. (2013). Kur'an'ın metinleşme süreci. İstanbul: Düşün Yayıncılık.
 Koç, M. A. (Ed.). (2016). Kur'an ilimleri ve tefsir tarihi (2. bs.). Ankara: Grafiker Yayınları.
 Demirci, M. (2006). Tefsir usulü (4. bs.). İFAV Yayınları.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Öğrencilerin dersin kaynak kitabından ve yardımcı kaynaklardan ders öncesi hazırlık yapmaları önerilir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Prof. Dr. Zülfikar DURMUŞ Dr. Öğr. Üyesi Mustafa SAĞLAM

Dersin Verilişi

Örgün

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Havva Özata

Program Çıktısı

1. Tefsir ilmindeki temel ve ikincil kaynakları sıralayabilir.
2. Tefsir usulü kaynaklarını içerik ve teknik özelliklerini açıklayabilir.
3. Tefsir tarihi kaynaklarının içerik ve teknik özelliklerini açıklayabilir.
4. Tefsir ilminde gerekli bilgiye ulaşmada kaynakları kullanabilir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Demirci, M. (2006). Tefsir usulü (4. bs.). İFAV Yayınları. Sayfa aralığı: 17-23		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Tefsir İlmi Literatürü I. Tanımlar II. Ana ve İkincil Kaynaklar	
2	Demirci, M. (2006). Tefsir usulü (4. bs.). İFAV Yayınları. Sayfa aralığı:24-30		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Tefsir Usulü Kaynakları I	
3	Demirci, M. (2006). Tefsir usulü (4. bs.). İFAV Yayınları. Sayfa aralığı: 36-44		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Tefsir Usulü Kaynakları II	
4	Karagöz, M. (2017). Tefsir tarihi yazımı ve problemleri. Ankara: Araştırma Yayınları. Sayfa aralığı: 57-102		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Kur'an Tarihi Kaynakları I	
5	Karagöz, M. (2017). Tefsir tarihi yazımı ve problemleri. Ankara: Araştırma Yayınları. Sayfa aralığı: 57-102		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Tefsir/Kur'an Tarihi Kaynakları II	
6	Karagöz, M. (2017). Tefsir tarihi yazımı ve problemleri. Ankara: Araştırma Yayınları. Sayfa aralığı: 57-102		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Tedvin Dönemi Öncesi Kaynaklar	
7	Koç, M. A. (Ed.). (2016). Kur'an ilimleri ve tefsir tarihi (2. bs.). Ankara: Grafiker Yayınları. Sayfa aralığı: 147-164.		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Rivayet Tefsiri Kaynakları	
8				Ara sınav	
9	Koç, M. A. (Ed.). (2016). Kur'an ilimleri ve tefsir tarihi (2. bs.). Ankara: Grafiker Yayınları. Sayfa aralığı: 147-164.		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Rivayet Tefsiri Kaynakları	
10	Koç, M. A. (Ed.). (2016). Kur'an ilimleri ve tefsir tarihi (2. bs.). Ankara: Grafiker Yayınları. Sayfa aralığı: 138-141.		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Dilbilimsel Tefsir Kaynakları Asli ve Tali Kaynaklar	
11	Koç, M. A. (Ed.). (2016). Kur'an ilimleri ve tefsir tarihi (2. bs.). Ankara: Grafiker Yayınları. Sayfa aralığı: 204		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Fıkhî Tefsir Kaynakları Edebî/Belağî Tefsir Kaynakları	
12	Koç, M. A. (Ed.). (2016). Kur'an ilimleri ve tefsir tarihi (2. bs.). Ankara: Grafiker Yayınları. Sayfa aralığı: 208-213		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Kalâmî Tefsir Kaynakları Tasavvufî Tefsir Kaynakları	
13	Koç, M. A. (Ed.). (2016). Kur'an ilimleri ve tefsir tarihi (2. bs.). Ankara: Grafiker Yayınları. Sayfa aralığı: 245-251		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Bilimsel Tefsir Kaynakları Konulu Tefsir Kaynakları	
14	Koç, M. A. (Ed.). (2016). Kur'an ilimleri ve tefsir tarihi (2. bs.). Ankara: Grafiker Yayınları. Sayfa aralığı: 223-237; 245-251.		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	İctimaî/Sosyolojik Tefsir Kaynakları Osmanlı Dönemi Tefsir Kaynakları	
15	Koç, M. A. (Ed.). (2016). Kur'an ilimleri ve tefsir tarihi (2. bs.). Ankara: Grafiker Yayınları. Sayfa aralığı: 253-273		Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama.	Batı'da Kur'an ve Tefsir'e Dair Yapılmış Çalışmalar Modern Dönem Tefsir Literatürü	
16				Final sınavı	

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Final	1	1,00
Ara Sınav Hazırlık	1	1,00
Final Sınavı Hazırlık	2	5,00
Vize	2	5,00
Uygulama / Pratik	1	14,00
Teorik Ders Anlatım	2	14,00
Seminer	2	9,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	2	14,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	2	7,00
Araştırma Sunumu	2	9,00
Rapor	2	9,00
Tartışmalı Ders	5	1,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	30,00
Final	50,00
Sunum	20,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16
Ö.Ç. 1	5		3	5												
Ö.Ç. 2	5		3	5												
Ö.Ç. 3	5		3	5												
Ö.Ç. 4	5		3	5				2								

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Alanındaki lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak aynı veya farklı bir alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir ve derinleştirir.
- P.Ç. 2 :** Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar ve farklı disiplinlerle ortak çalışmalar yürütür.
- P.Ç. 3 :** Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak ilgili alandaki kaynakları etkin bir şekilde kullanır.
- P.Ç. 4 :** Alanla ilgili uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
- P.Ç. 5 :** Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar, çözümler ve yeni bilgiler oluşturur.
- P.Ç. 6 :** Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgileri toplumun eğitim, kültür ve sanat seviyesinin yükseltilmesi yönünde kullanır.
- P.Ç. 7 :** Alanıyla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- P.Ç. 8 :** Alanıyla ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık sorunların çözümü için yeni yaklaşımlar geliştirir.
- P.Ç. 9 :** Alanı ile ilgili sorunların çözülmesinde liderlik yapar; kişisel, kurumsal ve takım çalışmalarını uzmanlık düzeyinde organize eder.
- P.Ç. 10 :** Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler, geliştirir ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer.
- P.Ç. 11 :** Alanındaki güncel gelişmeleri ve yürütülen projeleri nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara uygun iletişim araçlarıyla aktarır.
- P.Ç. 12 :** Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B2 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.Ç. 13 :** Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili verileri toplar, yorumlar, uygular ve duyurulması aşamalarında bilimsel, kültürel, sanatsal, toplumsal ve etik değerleri gözeterek denetler ve bu değerleri anlatır.
- P.Ç. 15 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 16 :** Alanıyla ilgili bilgileri uzmanlık düzeyinde kavrar ve ikinci kişilere normlara uygun olarak aktarır
- Ö.Ç. 1 :** Tefsir ilmindeki temel ve ikincil kaynakları sıralayabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Tefsir usulü kaynaklarını içerik ve teknik özelliklerini açıklayabilir.
- Ö.Ç. 3 :** Tefsir tarihi kaynaklarının içerik ve teknik özelliklerini açıklayabilir.
- Ö.Ç. 4 :** Tefsir ilminde gerekli bilgiye ulaşmada kaynakları kullanabilir.